

ALKA'IDATUL MADANIYYAH

Don koyarda karatun Larabci ga y n koyo

Wannan tsari ne da ake bi a tsangayoyin
Alkur'ani da koyarda littattafan ilimi a
Masallacin Annabi

Dr. Abdulmuhsin bin Muhammad Alkasim
Limami kuma mai huduba a masallacin Annabi

بلغة الهوسا

ALKA'IDATUL MADANIYYAH

Don koyarda karatun Larabci ga yān koyo

ALKA'IDATUL MADANIYYAH

Don koyarda karatun Larabci ga yān koyo

Wannan shine tsarin da ake bi a tsangayoyin
Alkur'ani da koyarda littattafan ilimi a
Masallacin Annabi

WALLAFAR

Dr. Abdulmuhsin dan Muhammad
Alkasim
Liman kuma mai hudūba a masallacin
Annabi

BISMILLAHIR RAHAMANIR RAHIM

GABATARWA

Godiya ta tabbata ga Allah, kuma tsira da aminci su tabbata ga Annabinmu Muhammad, da iyalan gidansa da sahabbansa baki ɗaya.

Bayan haka:

Hakifa wannan al'ummar ta ɗaukaka ne da ilimi; kuma aya ta farko data sauko tana kwadaitarwa akansa; Allah Maɗaukaki ya ce:

﴿اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾

{Kayi karatu da sunan Ubangijinka wanda yayi halitta} [Al-alak: 1].

kuma saboda kasancewar haɗa baki yana daga cikin mafarin koyon ilimi; wannan yasa na tattara tushensa kuma nayi fokarin kewayewa da saukaƙawa da kuma samarda kwarewar karatu ga masu koyo, tareda takaita tsawon lokacin koyon karatun kuma nasa masa suna:

((AL-KA'IDATUL-MADANIYYAH - DON KOYARDA KARATUN LARABCI GA 'YAN KOYO))

Allah nika roko Ya amfanar da wannan littafin kuma Ya sanya shi don fuskarSa mai daraja.

Tsira da amincin Allah su tabbata ga Annabinmu Muhammad da iyalan gidansa da sahabbansa baki ɗaya. .

Dr. Abdulmuhsin **ɗan** Muhammad Alqasim
Liman kuma mai Huduba a Massalacin Annabi mai alfarma.

Na kammala rubuta shi a ranar Sallar idin layya
Shekara ta dubu ɗaya da ɗari huɗu da arba'in da ɗaya bayan Hijra

AIKIN DANAYI A
CIKIN WANNAN
LITTAFFIN SHINE:

1. Na gina wannan littafin akan gini na ilimi, ina mai dogaro cikin yin hakan akan littattafan yaren harshen Larabcin.
2. Na sanya littafin ya kunshi dukkanin ka'idodin da dalibi yake bukatar su.
3. Nayi shimfiɗa kafin kowane darasi, wacce ta kunshi yanda ake rubuta kowane harafi da sunansa da sautinsa.
4. Na kasa wannan littafin zuwa babi goma sha uku (13), a farkashin kowane babi sau da yawa akwai darussa.
5. A tsarin wannan littafin, nabi hanyar data dace da hankali da bin mata kai wurin koyarwa.
6. Na kulla alaƙa tsakanin kowane darasi da ɗan uwansa; don dalibi ya riƙa halarto da abinda ya gabata.
7. Na sanyama kowane babi manufofin ilimi da ake fatan samu a cikinsa; don dalibi ya cin masu su.
8. A farkon kowane babi, na bayyanama malami ababen dayake bukata a cikinsa na hanyoyin karatu da sauran ababe.
9. Na tsara wata hanya gajeruwa wurin koyon karatu.
10. Na ware wasu babuka da darussa na musamman ga wasu ka'idodin karatu; don muhimmancin kwarewa akansu kuma domin dalibi ya kaucewa samun ruɗani a cikinsu.
 - A. Harafin Alhamzah; saboda Muhimmancinta da zuwanta tareda wasu haruffa da ake kira da suna haruffan illa a mafi yawan lokaci.
 - B. ((Alhamzatul-mamduda)); saboda haɗuwar harafin Hamzah guda biyu a cikinta, ko haɗuwar hamzah da alif.
 - C. ((Al-aliful-maksura)); saboda kama dayake da harafin ya'un a cikin rubutu.
 - D. ((Hamzatul-kaɗ'i da hamzatul-wasli)), da ((at-taa'ul-marbuɗa)), da kuma ((Allamul-kamariyyah da allamush-shamsiyyah)); saboda a samu tantancewa tsakanin masu kama da juna a rubutu amma kuma sunada banbanci da juna wurin karantawa.
 - E. ((Al-madduɗ-ɗabi'ee)); saboda yawanta a cikin yaren Larabci da kuma bukatuwar dalibi ga saninta.
 - F. ((Harafin alif wanda yake zuwa bayan wawul-jama'a)); domin nuni zuwa ga cewa wannan harafin wawun ɗin na jam'i ne; don kada a karantashi a matsayin alif.
 - G. ((yarukan da ake amfani dasu wurin rubutun Alkur'ani)); Kuma na rubuta misalansu da irin rubutun Alkur'ani; domin dalibi ya karanta Alkur'ani batareda ya cakuda shi da abinda ya koya na ka'idojin karatu ba.
 - H. Lambobi: daga lamba ta ((0-20)); saboda dalibi ya iya karatun dai-ɗaikun lambobi da kuma masu goyo.
11. Na rarraba babin ((Karaton kalmomi)) zuwa darrussa biyar: Tun daga kalmomi biyu zuwa kalmomi huɗu, sa'annan sai karaton jumla, sai kuma karaton magana wacce aka ginata daga jumloli da yawa..

12. Na fara darrussan daga wasali sama sa'annan wasali kasa sai kuma rufu'a -saboda wasalin sama shine mafi sauƙin wasulla a furtawa sai wasali kasa yana binsa baya a sauki- daga nan sai na biyo baya da darasin dauri.
13. A babin ((Haruffa masu wasulla da dauri)) na taƙaita misalai ne akan haruffa guda uku kaɗai.
14. A farkon babi na biyu zuwa babi na biyar, na sanya dukkan baƙaƙen haruffan larabci tareda darussansu da ake buƙatan yi tareda misalai.
15. Na yi wasullan dukkan kalmomi, kuma na dora wasulla biyu akan harafin Alif.
16. Na taƙaitu da buga misalai daga kalmomin Al-kur'ani mai girma da kuma Sunnar Annabi; don sune ginshiƙin yaren Larabcin
17. Wurin zaɓar misalai, na kula da kasancewarsu misalai ne masu sauƙin karantawa da fahimta kuma masu ma'ana a fili.
18. Wurin zaɓar misalai a babin ((Karantun Kalmomi)): nayi amfani da kalmomi dasuke funshe da ma'anoni na aƙida da ladubba da halaye na ƙwarai; don daƙibi ya haɗa tsakanin ilimi da tarbiya.
19. Tun daga babin farko har zuwa babi na biyar, na jera haruffan da ake buƙatar koyonsu kamar yanda suke a jerin haruffan larabci, amma daga nan, jerin ya kasance ne ko dai kafin harafin da ake buƙatar koyonsa ko kuma a bayansa.
20. Ban mai-maita wata kalma ɗaya ba a cikin misalai; saboda daƙibi ya samu damar karanta kalmomi mabanbanta.
21. Na rarraba haruffa da misalai ne a cikin gidaje, kuma nayi amfani da launin fari da kore wurin banbantawa tsakanin layukan su.
22. Nayi amfani da launi ja wurin rarrabewa tsakanin haruffa da wasullan da ake nufin koyarwa.
23. Nayima littafin Manhaja ta zamani tareda sautin haruffansa da kalmominsa; don daƙibi ya samu ƙwarewa ta hanyar saurare kuma ya iya karatu mai kyau.
24. Bayan wannan littafin, na rubuta wani littafi na musamman akan koyon rubutu wanda na sanyama suna da: (*Al-ƙa'idatul-madaniyyah - don karantar da rubutun Larabci ga yān koyo-*); saboda daƙibi ya haɗa ƙwarewar karatu da rubutu.

Ababen da Al-ka'idatul-
madaniyyah tayi fice da su

1. An ginata ne gini na ilimi daga littaffan yaren Larabci.
2. Ta kunshi dukkan ka'idojin karatu.
3. Sauki wurin koyarda karatu.
4. Bin mata kai ahankali wurin koyarda karatu.
5. Koyon karatu da fwarewa a cikin gajeren lokaci.
6. Misalanta daga Alkur'ani da Sunnar Annabi aka dauko su.
7. Misalai masu sau ki da bayyananiyar ma'ana.
8. Rashin mai-maita misalai.
9. Misalan dake cikin babin ((Karatun kalmomi)): suna kunshe da Akida da halaye na kwarai.
10. Tanada manhaja ta zamani wanda yake taimakawa wurin saurare da kuma karatu ingantacce.
11. A bayanta akwai littafin dake koyarda rubutu da irin misalan da suke cikin na karatu.

MANUFOFIN AL-KA'IDATUL MADANIYA

Bayan sauke wannan littafin, dalibi zai wayi gari -da izinin Allah- yana iya:

- Gane bakafen haruffan larabci da yanda suke zuwa daban-daban.
- Iya karanta bakafen haruffan larabci karatu lafiyayye da kuma duk yanda suke kasancewa.
- Zai san wasulla da dauri.
- Zai iya karanta haruffa da wasulla da dauri.
- zai san wasulla biyu.
- Zai samu iya karanta haruffa masu wasulla biyu.
- Zai san haruffa masu shadda da wasulla.
- Zai iya karanta haruffa masu shadda tareda wasulla da kyau.
- Zai san haruffa masu shadda da wasulla biyu.
- Zai iya karanta haruffa masu shadda tareda wasulla biyu da kyau.
- Zai iya rarrabewa tsakanin Alhamzatul- kad'i da ta Alhamzatul-wasl a cikin karatu da rubutu.
- Zai san haruffan Almaddud-dabi'ee.
- Zai gane alif wanda yake zuwa bayan wawul al-jama'a
- Zai gane takuri yayin wucewa da yayin yin wakafi.
- Zai iya karanta allamul-kamariyyah da kuma allamush-shamsiyyah da kyau.
- Zai kware a karatun kalmomi da jumloji da maganganu da kyau.
- Zai iya karanta Alkur'ani ta hanyar rubutun Rasmul-uthmaniy.
- Zai kware wurin karatun lambobi da kyau.

TASWIRAR BAYANIN
TSARIN KARATU

13

BABI NA GOMA SHA BIYU

Alamomi da yaren da ake amfani
dashi wurin rubutun Alkur'ani.

BABI NA GOMA SHA UKU

Lambobi

12

BABI NA GOMA

Allamul-kamariyyah da
Allamush-shamsiyyah.

BABI NA GOMA SHA DAYA

Karatun Kalmomi

11

9

BABI NA TARA

TAKURI

8

BABI NA TAKWAS

Alif dake zuwa bayan wawul-
jama'a

7

BABI NA BAKWAI

Maddud-dabi'ee

6

BABI NA SHIDA

Hamzatul-kad'i da Hamzatul-
wasl

5

BABI NA BIYAR

Haruffa masu shaddah tareda
wasulla biyu

4

BABI NA HUDU

Haruffa masu shaddah da
wasulla

3

BABI NA UKU

Haruffa masu wasulla biyu

2

BABI NA BIYU

Haruffa da wasulla da dauri

1

BABI NA DAYA

Baƙaƙen Haruffan Larabci

SHIMFIDA

ZUWA GA MALAMI

Adadin haruffan (28) ne, kuma kowane harafi akwai yanda ake rubuta shi da suna da sauti; ga bayani akan haka:

Yanda ake rubuta harafi	Sunansa ⁽¹⁾	Sautinsa	Yanda ake rubuta harafi	Sunansa	Sautinsa
أ ⁽²⁾	Alif	A	ض	Dhad	Dha
ب ⁽³⁾	Ba	Ba	ط	Dwa'un	Dwa
ت	Ta	Ta	ظ	Zwa	Zwa
ث	Tha	Tha	ع	A'een	A'een
ج	Jim	Ja	غ	Gha	Ga
ح	Ha	Ha	ف	Faa	Faa
خ	Kha	Kha	ق	Qwaf	Qwa
د	Dal	Da	ك	Kaf	Ka
ذ	Zhal	Zha	ل	Lam	La
ر	Ra	Ra	م	Mim	Ma
ز	Za	Zaa	ن	Nun	Na
س	Siin	Siin	ه	Ha	Ha
ش	Shin	Shiin	و	Waw	Wa
ص	Swad	Swad	ي	Ya	Ya

1-Sunayen haruffa ana karantasu ne da daurin harafin karshe, haka ma lokacin wucewa da karatu, da kuma tanwinin ruf ah.

2-Alif harafi ne mai sauƙin faɗi kuma mai dauri, harafin dake kafinsa ya kasance mai fat'ha ne (wasali sama), shi yasa sautinsa baya bayyana sai dai idan an karanta shi da wani harafi kafinsa, misali (يا - تا) kuma tsawon sautinsa gwargwadon Harka biyu ne.

3-Sautinsa gwargwadon tsawon wasali daya ne, haka ma sauran haruffan da ke biye masa.

BABI NA FARKO

BAKAKEN LARABCI

MANUFOFI

Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah dalibi zai wayi gari yana iya:

- Gane bakaken Larabci.
- karanta bakaken Larabci da kyau.
- Gane yanda bakaken larabcin suke zuwa wurare daban-daban.
- Karanta bakaken Larabci duk yanda suka zo a wurare daban-daban da kyau.
- Gane harafin Alhamzah da yanda take zuwa daban-daban.
- San mece ce alhamzatul-mamduda kuma ya iya karanta ta.
- Ya san aliful-maksura kuma ya iya karanta ta.

TAMBIHI GA MALAMI***Yanda ake karantawa****BAYANIN DARASI NA FARKO (Shafi na 15).**

Dalibi zai karanta sunan harafi kamar yanda aka bayyana a shinfidar da ta gabata (shafi na 11).

Misali: Harafin (ا) zai karanta shi ((Alif)), kuma Harafin (ب) zai karanta shi ((Baa)), Harafin (ج) zai karanta shi ((Jim)), kuma Harafin (ز) ya karanta shi ((Zaa)) haka nan sauran haruffa zai yi.

BAYANIN DARASI NA BIYU (Shafi na 16).

Dalibi zai karanta haruffan kamar yanda zuka kasance a wurare daban-daban, kamar dai yanda aka bayyana a shinfidar da ta gabata (shafi na 11).

Misalin wannan: Harafin Jimun dake iya zuwa a tsakiyar kalma da farshenta wato (ج - ح) duka za'a karanta sa ((Jim)), haka nan a sauran bakafen.

TAMBIHI: A wannan darasin ba'a fadawa dalibi cewa: wannan harafin yana zuwa farkon kalma ko farshenta; za'a takaita ne kawai ga sanar dashi yanda zai karanta harafin duk inda yazo kuma duk yanda aka rubuta sa.

BAYANIN DARASI NA UKU (Shafi na 20).

Duk inda harafin Alhamzah ta kasance -akan layi ko saman Alif ko kasansa, ko saman harafin wawun ko saman harafin ya'un (ا - إ - ؤ - ئ - ء)

A wannan darasin dalibi zai karanta ta ((hamzah)), Amma a sauran darussan zai karanta ta sautinta ne na « ء » “a”.

BAYANIN DARASI NA HUDU (Shafi na 20).

Al-Hamzatul-Mamduda : ita ce wacce ake rubutawa a matsayin harafin Alif tareda alamar madda akanta (آ).

A wannan darasin dalibi zai fadi sunanta ne yace ((Hamzatun-mamdudah)) amma a cikin sauran darussan zai karanta ta da sautinta ne na madda (()).

TAMBIHI:

Idan harafin hamzah mai wasali sama ya kasance a farkon kalma kuma sai aliful maddi mai dauri ya biyo bayanta kamar misalin (أَذَانٌ); a wannan yanayin ana rubuta ta (أَذَانٌ) , ko kuma a tsakiyar kalma misali (رَأَى) ana rubuta ta (رَأَى), da misalin kalmar (فَرَّأَنٌ) ana rubuta ta ne (فَرَّأَنٌ).

BAYANIN DARASI NA BIYAR (Shafi na 20).

Al-aliful Maksura: Ana rubuta ta matsayin ya'un a farshen kalma amma batare da digo biyu ba (ruwa) guda biyu na ya'un ba.

A wannan darasin dalibi zai karanta sunanta ne yace ((alifun maksurah)) amma a sauran darussan zai karanta ta da sautinta ta ne (ا)

DARASI NA FARKO
Bakaken Haruffan Larabci

ا	ب	ت	ث
ج	ح	خ	
د	ذ	ر	ز
س	ش	ص	ض
ط	ظ	ع	غ
ف	ق	ك	ل
م	ن	ه	و
			ي

DARASI NA BIYU

Yanda bakaken haruffan larabci suke zuwa

ا	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب
ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج
ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ

د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز
س	س	س	س
ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض

ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ
ع	ع	ع	ع
غ	غ	غ	غ
ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق

ك	ك	ك	ك
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ن	ن	ن	ن
ه	ه	ه	ه
و	و	و	و
ي	ي	ي	ي

DARASI NA UKU HAMZAH

		٤	Yanda Hamzah take zuwa
ا ا	أ أ	ء	
ئ ئ	ئ ئ	ؤ	ؤ

DARASI NA HUDU Almazah Almamduda

	آ	Yanda Almazah Almamduda take zuwa
آ	آ	

DARASI NA BIYAR Alif Almaqsurah

	ى	Yanda Alif Almaqsura yake zuwa
ى	ى	

BABI NA BIYU

**HARUFFA MASU
WASULLA DA DAURI**

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah
dalibi zai wayi gari yana iya:**

- Gane wasulla da dauri
- Iya karanta haruffa tareda wasulla da dauri da kyau..

**TAMBIHI
GA MALAMI**

Wasali: wani ɗan zane ne karami wanda ake ɗorawa saman harafi ko kasansa; domin a bayyana sautinsa.

ALFAT`HA: wani ɗan layi ne karami a kan harafi (◌).

AL-DWAMMA: wata yār karamar Wawun ce a saman harafi (◌◌).

AL-KASRA: Wani ɗan layi ne karami kasan harafi (◌◌◌).

AL-SUKUN: Wani ɗan kewayayyen zane ne saman haraf (◌◌◌◌).

*** YANDA AKE KARANTAWA:**

Bayanin darussa na ɗaya, dana biyu dana uku (Shafi na 23, 26, 29)).

Dalibi zai karanta sautin harafi ne tareda wasalinsa (◌ - ◌ - ◌) kamar yanda aka bayyana sautinsa a shimfidar dake a shafi na ((11)).

Bayanin misalan darussa na ɗaya, dana biyu dana uku (Shafi na 24, 27,30)).

1. A ɗaki na farko: ɗalibi zai karanta sautin harafin tareda wasakinsa (◌).
2. A ɗaki na biyu: ɗalibi zai karanta harafin farko tareda wasakinsa sannan ya karanta na biyu tareda wasalinsa (◌◌) sannan sai ya haɗesu yakaranta su tare yace (◌◌◌).
3. A ɗaki na uku: ɗalibi zai mai-maita abinda yayi a ɗaki na biyu sannan sai ya karanta harafi na uku tareda wasalinsa (◌◌◌) sannan sai ya karanta kalmar baki ɗaya wato (◌◌◌◌).
4. kamar haka ne dai ɗalibi zai ci gaba da karantawa a sauran misalan darasin wasalin kasa da Rufu'a.

BAYANIN DARASI NA HUƊU (Shafi na: 32).

Dalibi zai karanta harafin farko tareda wasalinsa (◌), sannan kuma sai ya karanta harafin na farko tareda harafi na biyu mai ɗauri, (◌◌); saboda ba'a iya furta harafi mai ɗauri shi kaɗansa sai tareda haɗasa da wani.

BAYANIN MISALAN DARASI NA HUƊU (Shafi na: 33).

1. A ɗaki na farko: ɗalibi zai karanta harafin farko tareda wasakinsa (◌), sannan kuma sai ya karanta harafin na farko tareda harafi na biyu mai ɗauri (◌◌).
2. A ɗaki na biyu: ɗalibi zai mai-maita abinda yayi a ɗaki na farko, sa'annan sai ya karanta harafi na uku tareda wasalinsa (◌◌◌), sai kuma ya sai furta kalmar baki ɗaya (◌◌◌◌).

TAMBIHI:

Daga wannan babin har zuwa karshen littafin, ɗalibi zai karanta sautin harafi ne tareda wasalinsa ko ɗauri, ba zai faɗi sunan harafin ne ba.

DARASI NA FARKO
WASALI SAMA (◌)

شَا	ثَا	بَا	أَا
رَا	خَا	حَا	جَا
سَا	زَا	رَا	ذَا
طَا	ضَا	عَا	شَا
فَا	غَا	عَا	ظَا
هَا	قَا	كَا	قَا
يَا	فَا	هَا	نَا

Misallan
wasali sama (◌)

أَخَذَ	أَخَا	أ
بَسَطَ	بَسَا	ب
تَرَكَ	تَرَ	ت
ثَبَّتَ	ثَبَّ	ث
جَمَعَ	جَمَّ	ج
حَمَلَ	حَمَّ	ح
خَتَمَ	خَتَّ	خ
دَخَلَ	دَخَا	د

ذَهَبَ	ذَهَا	ذَا
رَفَعَ	رَفَا	رَا
زَعَمَ	زَعَا	زَا
سَجَدَ	سَجَا	سَا
صَدَقَ	صَدَا	صَا
عَبَسَ	عَبَا	عَا
غَفَرَ	غَفَا	غَا
نَزَلَ	نَزَا	نَا

DARASI NA BIYU WASALI KASA (◌)

ث	ت	ب	ا
د	ن	ح	خ
ج	ز	ر	ذ
ط	ظ	ص	ش
ف	ض	س	ظ
هـ	س	ك	ق
ي	و	هـ	ن

Misalan
wasali kasa ()

يَيْسَ	يَيْ	اِ
أَجَدَ	أَجَ	اِ
رَجِمَ	رَجَ	اِ
بَخِلَ	بَخَ	اِ
رَدِفَ	رَدَ	اِ
شَرِبَ	شَرَ	اِ
فَزِعَ	فَزَ	اِ
نَسِيَ	نَسَ	اِ

خَشِي	خِش	١٠٩
خَطِيف	خِط	١٠٩
مَعِي	مِع	١٠٩
سَفِهَ	سِف	١١٣
بَقِي	بِق	١٠٧
عَلِمَ	عِل	١٠٩
سَمِعَ	سِم	١١٣
شَهِدَ	شِه	١١٣

DARASI NA UKU
RUFU'A (ُ)

ث	ت	ب	ا
د	خ	ح	ج
س	ز	ر	ذ
ط	ض	ص	ش
ف	غ	ع	ظ
م	ل	ك	ق
ي	و	ه	ن

Misallan

Rufu'a (◌ُ)

كَبْرَ	كَبُ	كا
كَثْرَ	كَثُ	كا
تَخُنَ	تَخُ	تا
يَدُكَ	يَدُ	يا
قَرَبَ	قَرُ	قا
حَسَنَ	حَسُ	حا
بَصْرَ	بَصُ	با
عَضَدَ	عَضُ	عا

طُبِعَ	طُبِيَ	طَا
ظُلِمَ	ظُلِيَ	ظَا
عُفِيَ	عُفِيَ	عَا
فُتِحَ	فُتِيَ	فَا
قُرِيَ	قُرِيَ	قَا
كُبِيَ	كُبِيَ	كَا
هُدِيَ	هُدِيَ	هُ
وُضِعَ	وُضِيَ	وُ

DARASI NA HUĐU DAURI (◌)

آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ
آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ
آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ
آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ
آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ
آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ
آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ
آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ	آٲٲ

Misallan
Dauri (◌)

بَأْسٌ	بَاءٌ
سَبْعٌ	سَبَبٌ
أَجْرٌ	أَجَابٌ
يَدْعُ	يَدٌ
عَرْشٌ	عَرَبٌ
نَضْرٌ	نَضْبٌ
فَضْلٌ	فَضْبٌ
بَطْشٌ	بَطْبٌ

بَعْضٌ	بَعْدٌ
مَكْرٌ	مَكَدٌ
قَلْبٌ	قَدٌ
أَمْرٌ	أَمٌ
كُنْتُ	كُنْدٌ
أَهْلٌ	أَهٌ
يَوْمٌ	يَوْ
غَيْبٌ	غَيْ

BABI NA UKU

**HARUFFA MASU
WASULLA BIYU**

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah
dalibi zai wayi gari yana iya:**

- Gane Wasulla biyu.
- Karanta haruffa masu wasulla biyu da kyau.

**TAMBIHI
GA MALAMI**

AT-TANWIN: (Wata nunun ce mai dauri wacce ake karawa, tana kasancewa ne a karshen suna a lokacin furta sa, amma bata bayyana a lokacin rubutawa ko yayin tsayawa a karatu.

AL-FAT`HATAAN: Wasu yaƙan layuka ne kanana dake zuwa saman harafin karshe (°) .

AL-KASRATAAN: Wasu yaƙan layuka ne kanana a kasan harafin karshe (°) .

AL-DWAMMATAAN: Wasu haruffan Wawun ne yaƙan kanana a saman harafin karshe (°) .

*** YANDA AKE KARANTAWA:**

BAYANIN DARUSSA NA DAYA DANA BIYU DANA UKU (Shafi na 37, 39, 41).

Dalibi zai karanta sautin harafin mai wasulla biyu (أ - ء - ؤ).

**BAYANIN MISALAN DARUSSA NA DAYA DANA BIYU DANA UKU
(Shafi na: 38, 40, 42)**

1. Dalibi zai karanta harafin farko tareda wasalinsa (ع), sa'annan kuma sai ya karanta harafin na biyu tareda wasalinsa, (ن), sa'annan sai ya haɗe su tare yace (عند) sa'annan kuma sai ya karanta harafi na uku wanda yakeda wasulla biyu (بأ), sa'annan sai ya karanta kalmar baki (عنباً).
2. Idan kuma harafi na biyu a cikin kalma ya kasance mai dauri ne: dalibi zai karanta harafin farko tarda wasalinsa (ف) sa'annan sai karanta harafin farkon tareda harafi na biyu mai dauri (فؤ) sa'annan sai ya karanta harfi na uku mai wasulla biyu (زأ), sa'annan sai ya karanta kalmar baki dayanta (فؤزأ).
3. Haka dai zai ci gaba da tafiya akai a cikin sauran misalan darussan wasulla biyu kasa da rufu'o'i biyu.

DARASI NA FARKO
WASULLA BIYU SAMA (◌ُ)

ثَا	تَا	بَا	ءَا
دَا	خَا	حَا	جَا
سَا	زَا	رَا	ذَا
طَا	ضَا	صَا	شَا
فَا	غَا	قَا	ظَا
كَا	لَا	هَا	قَا
يَا	وَا	هَا	نَا

Misallan

Wasulla biyu sama (◌)

مَقْتًا	عِنَبًا
أَحَدًا	مَرَحًا
خَيْرًا	أَذَى
كَأْسًا	فَوْزًا
وَسَطًا	قَرْضًا
نَفْعًا	حِفْظًا
مُلْكًا	أَنْفًا
ثَمَنًا	حَرَمًا

DARASI NA BIYU
WASULLA BIYU KASA (۞)

ث	ت	ج	هـ
د	ذ	ح	ز
س	ز	ر	ن
ق	ض	ي	ش
ف	ص	ل	ظ
ع	ر	ك	و
ي	و	ا	ن

Misallan

Wasulla biyu kasa ()

لَهَبٍ	شَيْءٍ
عَبْدٍ	آيَةٍ
نَفْسٍ	سَفَرٍ
أَرْضٍ	فُرْشٍ
زَرْعٍ	رَهْطٍ
طَبَقٍ	جُرْفٍ
رَجُلٍ	فَلَكَ
قَرْنٍ	قَوْمٍ

DARASI NA UKU
RUFU'O'I BIYU (ُ)

ا	ب	ج	د
هـ	و	ز	ح
ط	ي	ر	ن
ق	ك	س	ث
ف	ل	ص	ذ
م	ع	غ	ر
ن	هـ	و	ز

Misallan
Rufu'o'i biyu (ُ)

حَرْجٌ	كُتِبَ
زَيْدٌ	رَوْحٌ
إِنْسٌ	شَهْرٌ
زَيْغٌ	مَرَضٌ
إِفْكٌ	رِزْقٌ
أَثِمٌ	عَدْلٌ
كُرْهٌ	عَيْنٌ
وَحْيٌ	لَهْوٌ

BABI NA HUDU

HARUFA MASU SHADDA DA WASULLA

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah
dalibi zai wayi gari yana iya:**

- Gane haruffa masu shadda da wasulla.
- Karanta haruffa masu shadda da wasulla da kyau.

TAMBIHI GA MALAMI

HARAFI MAI SHADDA: Shine harafi mai dauri wanda wani harafin irinsa mai wasali ya biyo bayansa, misali: (**بَبْ = ب + بَبْ**).

SHADDA MAI WASALI SAMA: Ita ce wasu yān kawu nan harafin Sinun kanan dauke da wasali sama akai (**ع**).

SHADDA MAI WASALI KASA: Ita ce wasu yān kawu nan harafin Sinun kanan dauke da wasali kasa (**ع**).

SHADDA MAI RUFU'A: Ita ce wasu yān kawu nan harafin sinun dauke da rufu'a a sama. (**ع**).

YANDA AKE KARANTAWA:

BAYANIN DARUSSA NA DAYA DA NA BIYU DA NA UKU

((Shafi na 45, 47, 49).

Dalibi zai karanta harafin farko tareda wasalinsa (**أ**) sa'annan sai ya karanta harafin na farko tareda harafi na biyu mai shadda (**أَبْ**); domin ba'a iya furta harafi mai shadda shi kafai.

Bayanin misalan darussa na daya, dana biyu dana uku (Shafi na 46, 48, 50)).

1. Dalibi zai karanta harafin farko tareda wasalinsa (**ح**) sa'annan ya karanta harafin na farko tareda harafi na biyu mai shadda (**حَبْ**), sa'annan ya karanta harafi na uku da wasalinsa (**حَبْه**) sa'annan sai ya karanta kalmar baki daya (**حَبْه**).
2. Idan harafin dake bayan harafi na biyu mai shadda ya kasance harafi ne mai dauri: dalibi zai karanta harafin farkon tareda wasalinsa (**ب**), sai ya karanta harafin na farko tareda harafi na biyu mai shadda da wasullansu (**بَبْ**), sa'annan sai ya karanta harafin farko tareda na biyu mai shadda da wasullansu kuma ya haɗesu da harafi na ukku mai dauri (**بَبْر**).
3. Haka dai zai ci gaba da yi idan harafin dake bayan harafi na biyu mai shadda ya kasance aliful-maksura ne, misali: (**حَتَّى**).
4. Idan harafi mai shadda ya kasance a karshen kalma ne: dalibi zai karanta harafin farko tareda wasalinsa (**أ**), sa'annan ya karanta harafi na biyu da wasalinsa (**ع**), sai ya game su tare (**أَع**), sa'annan sai ya karanta harafi na biyu tareda harafi na ukku mai shadda da wasullansu (**عَدَّ**), sa'annan sai ya karanta kalmar baki daya (**أَعَدَّ**).

Misallan

shaddah tareda wasali sama (ˆ)

حَتَّىٰ	حَبِيَّةٌ
سَخَّرَ	كَثَّرَ
كَذَّبَ	أَعَدَّ
عِزَّةٌ	حَرَمَ
حِطَّةٌ	أَحْسَنَ
أَخْلَقَ	خَفَّفَ
سَلَّمَ	فَكَّرَ
بَوَّأَ	جَنَّتْ

DARASI NA BIYU
SHADDAH TAREDA WASALI KASA(ٴ)

ٴ	ٴ	ٴ	ٴ
ٴ	ٴ	ٴ	ٴ
ٴ	ٴ	ٴ	ٴ
ٴ	ٴ	ٴ	ٴ
ٴ	ٴ	ٴ	ٴ
ٴ	ٴ	ٴ	ٴ
ٴ	ٴ	ٴ	ٴ
ٴ	ٴ	ٴ	ٴ

Misallan

Shaddah tareda wasali kasa (ُ)

عُجِّلْ	سَبِّحْ
عُذِّبْ	يُؤَدِّ
يُسِّرْ	بُرِّزْ
حُصِّلْ	بَشِّرْ
نُؤَفِّ	عُطِّلْ
كُتِّمْ	ذُكِّرْ
مَهِّلْ	عَمِّكْ
زُيِّنْ	غُدُّوْ

DARASI NA UKU
Shaddah tareda Rufu'a (ُ)

بُ	تُ	جُ	دُ
حُ	زُ	سُ	شُ
صُ	ضُ	طُ	ظُ
عُ	فُ	قُ	كُ
لُ	مُ	نُ	يُ
هُ	وُ	يُ	

Misallan

shaddah tareda rufu'a (ُ)

يَبِّ	مَبِّ
يُرِّد	جَبِّ
تَمُّر	تَلْد
يَمِّس	تُعِزُّ
نَقِّص	أَهْشُّ
يَدُّع	يَحْضُّ
يَجِلُّ	أَشَقُّ
يَظُنُّ	مُتَمُّ

BABI NA BIYAR

HARUFFA TAREDA SHADDA DA WASULLA BIYU

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah
dalibi zai wayi gari yana iya:**

- Gane haruffa masu shadda da wasulla biyu.
- Karanta haruffa masu shadda da wasulla biyu da kyau.

**TAMBIHI
GA MALAMI**

SHADDA DA WASULLA BIYU SAMA: Wasu yān kawunan harafin sinun ne kanana dāuke da wasulla biyu akai (ء).

SHADDA DA WASULLA BIYU KASA: Wasu yān kawunan harafin sinun ne kanana dāuke da wasulla biyu a kasa (ؤ).

SHADDA TAREDA RUFU'O'I BIYU: Wasu yān kawu nan harafin sunun ne dāuke da rufu'o'i biyu a sama (ؤ).

**YANDA AKE KARANTAWA:
BAYANIN DARUSSA NA DAYA DA NA BIYU DA NA UKU
(Shafi na 53, 55, 57).**

Dalibi zai karanta harafin farko tareda wasalinsa (ا) sa'annan kuma sai ya karanta harafin na farko tareda harafi na biyu mai shadda da wasulla biyu (اَبَا).

**BAYANIN MISALAN DARUSSA NA DAYA DA NA BIYU DA NA UKU
(Shafi na 54, 46, 58))**

Idan kalma ta kasance mai haruffa uku ce: dalibi zai karanta harafin farko tareda wasalinsa (ف), kuma ya karanta na biyu da wasalinsa (و), sa'annan sai ya hadesu ya karanta su tare (فَو), sa'annan sai ya karanta harafi na biyu tareda na uku wanda keda shadda da wasulla biyu (فَوِيَا), sa'annan sai ya karanta kalmar baki dāya (فَوِيَا).

BAYANIN DARASI NA HUDU (Shafi na: 59).

Idan aka samu haruffa biyu masu shadda jere da juna a cikin kalma: dalibi zai karanto daga farkon kalmar zuwa kan harafi mai shadda na farko kamar yanda bayani ya gabata, sa'annan kuma sai ya karanta harafin na farko mai shadda tareda wanda yake gabaninsa, sa'annan sai ya kara karanto kalmar daga farkonta tareda harafin mai shadda na farko, sa'annan sai ya karanta haruffan biyu masu shadda tareda harafin dayake a gabaninsu, sa'annan kuma sai ya kara karanto kalmar tun daga farkonta tareda haruffan biyu masu shadda.

Misali yanda ake karanta haruffa biyu masu shadda dasuka zo a cikin kalma jere da juna (لَاضَلَّتْهُم) (Shafi na: 59):

Dalibi zai karanta harafin Lamun tareda wasalinsa (ل) sa'annan ya karanta alhamzah da wasalinta (ا), sa'annan sai ya hadesu ya karantasu tare (لا), sai ya karanta harafin al-dwaad tareda wasalinsa (ض), sai ya hadesu tare da wasullansu (لاَض), daga nan kuma sai ya haɗe harafin al-dhwaad tareda lamun mai shadda (ضَلَّ), sai kuma ya karantasu tare da lamun dīn mai shadda (لاَضَلَّ), sa'annan ya karantasu baki dāya tareda nunun mai shadda da wasalinta (لاَضَلَّتْ), sa'annan sai ya karanta harafin ha'un da wasalinta (ه), sa'annan kuma ya karanto harafin ha'un tareda mimum mai dāuri (هَم), daga karshe sai ya karanto kalmar baki dāyanta tareda wasullanta (لاَضَلَّتْهُم).

DARASI NA FARKO

Shaddah tareda wasulla biyu sama()

أَجَا	أَشَا	أَتَا	أَبَا
أَذَا	أَدَا	أَخَا	أَحَا
أَشَا	أَسَا	أَزَا	أَرَا
أَظَا	أَطَا	أَضَا	أَصَا
أَقَا	أَفَا	أَغَا	أَعَا
أَنَا	أَمَّا	أَلَّا	أَكَّا
أَيَا	أَوَا	أَهَا	

Misallan

shaddah tareda wasulla biyu sama()

سَدًّا	جُبًّا
أَزًّا	سِرًّا
صَفًّا	بَسًّا
دَكًّا	حَقًّا
جَمًّا	كَلًّا
يَقِيًّا	عَفْوًّا

DARASI NA BIYU

Shaddah tareda wasulla biyu (́)

بَابُ	بَابُ	بَابُ	بَابُ
بَابُ	بَابُ	بَابُ	بَابُ
بَابُ	بَابُ	بَابُ	بَابُ
بَابُ	بَابُ	بَابُ	بَابُ
بَابُ	بَابُ	بَابُ	بَابُ
بَابُ	بَابُ	بَابُ	بَابُ
بَابُ	بَابُ	بَابُ	بَابُ
بَابُ	بَابُ	بَابُ	بَابُ

Misallan

Shaddah tareda wasulla biyu kasa (ˆ)

مَرَّ	فَجَّ
حَظَّ	مَرَّ
رَفَّ	وَفَّ
ظَلَّ	مَرَّ
سَبَّ	فَجَّ
نَفَّ	مَرَّ

DARASI NA UKU
SHADDAH TAREDA RUFU'O'I BIYU()

أَج	أَث	أْت	أَب
أَذ	أَد	أَنَح	أَح
أَش	أَس	أَز	أَر
أَظ	أَط	أَضَى	أَصَى
أَق	أَف	أَضَع	أَع
أَن	أَم	أَل	أَك
أَي	أَوْ	أَه	

Misallan

Shaddah tareda Rufu'o'I (ُ)

رَبٌّ	رَبٌّ
رَبٌّ	رَبٌّ
رَبٌّ	رَبٌّ
رَبٌّ	رَبٌّ
رَبٌّ	رَبٌّ
رَبٌّ	رَبٌّ
رَبٌّ	رَبٌّ

DARASI NA HUDU
Haruffa biyu masu Shaddah (ّ)

لُجِّيّ

يُتِّكُنّ

سَيِّدُكُرّ

مُدَّتِرّ

مُزَّمِّلّ

ذُرِّيَّة

يَشَّقُّو

يَمَسِّنّ

يَطَوِّفّ

يَصَعَّدُ

أَتَمَّهُو

لَاضِلَّنَّهُمّ

BABI NA SHIDDA

ALHAZATU AL-KAD'I DA ALHAMZATU AL-WASLI

MANUFOFI

Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah dalibi zai wayi gari yana iya:

- Banbancewa tsakanin Alhamzatul Alkad'i da kuma Alhamzatul Alwasli a karatu da rubutu.
- Karanta alhamzatul-ƙad'i da kuma alhamzatul Alwasli karatu mai kyau.

TAMBIHI GA MALAMI

ALHAMZATUL-KAD'I: Ita ce alhamzah ta asali wacce take motsi a farkon kalma, kuma ana rubuta wannan alhamzar ce a saman harafin alif ko kasansa kuma ana karanta ta gwargwadon wasalin da take dauke dashi (اَ - اِ - اُ).

ALHAZATU ALWASLI: Ita ce wata alhamzah da ake karawa a farkon kalma kuma ana rubuta ta matsayin alif ne (ا) kuma bata zuwa da kowane wasali, kuma ana rubuta ta da karanta ta idan ba'a sadar da ita da abinda yake gabaninta ba.

Amma idan aka sadar da ita da abinda yake yazo kafinta: ana rubuta ta amma ba'a karanta ta.

Ya zaka gane alhamzatu Al-kad'i da alhamzatul-wasli?

Ka sanya harafin wawun (و) kafin kalma:

Idan ka iya karanta alhamzar; to, wannan Alhamzatul kad'i ce?

Idan kuma baka iya karanta Alhamzar ba; to, wannan Alhamzatul wasli ce

YANDA AKE KARANTAWA:

BAYANIN DARASI NA FARKO (Shafi na 63)

1. Dalibi zai karanta Alhamzatu Alkad'i gwargwadon wasalinta kamar yanda akayi bayani a darasin daya gabata.
2. Haka dai dalibi zai ci gaba da karantawa a cikin sauran misalai kamar yanda ya gabata

BAYANIN DARASI NA BIYU (Shafi na 64).

1. Idan ba wani harafi daya gabaci Alhamzatu Alwasli: za'a karanta ta ne a matsayin Alhamzatul Alkad'I
2. Idan kuma wani harafi yazo gabaninta: a nan, baza'a karanta ta ba, kuma za'a sadar da harafin dayake gabaninta da wanda yazo bayanta; misalin kalmar (وائيل), za'a karanta ta (وايل).
3. Haka dalibi zai ci gaba da karantawa a cikin sauran misalan dake cikin darasin.

DARASI NA FARKO
HAMZATUL-KAD'I

وَأَسْلَمَ

أَسْلَمَ

وَأَعْمَلُ

أَعْمَلُ

Misallan

Hamzatul-Kad'i

أَخُوَّةٌ

أَجَلَ

وَأَشَدَّ

أَسْوَةٌ

وَأَضَلُّ

أَصْرًا

أَقْرَبُ

وَأَعْلَمُ

أَوْحَى

فَأَنْزَلَ

DARASI NA FARKO
HAMZATUL- WASL

وَابْنُ

ابْنُ

وَأَثْنَانِ

أَثْنَانِ

Misallan

Hazatul- wasl

ارْكَضُ

وَأْتَلُ

اشرح

اسم

وَأَضْرِبُ

فَأَصْبِرُ

فَاغْفِرُ

وَأَعْبُدُ

وَأَنْظُرُ

اَكْشِفُ

BABI NA BAKWAI

ALMADDU'D-DABI'E

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah
dalibi zai wayi gari yana iya:**

- Gane Haruffan Almaddu Aldabi'e.
- Karanta haruffan Almaddu Aldabi'e karatu mai kyau.

**TAMBIHI
GA MALAMI**

Haruffan Almaddu Al-dabi'e guda uku ne: (ا - و - ي).

Yaushe ne harafi yake zama almaddud-dabi'e?

Idan harafi mai fataha ya rigayi zuwan alif (ب), ko harafin Wawun mai rufu'a ya gabacesa (پ), ko kuma harafin Ya'un mai wasali kasa ta gabacesa (بي).

Shin anayima haruffan madda wasali?

Ba'ayiwa haruffan madda kowane wasali -na sama ne, ko na kasa ko rufu'a-

YANDA AKE KARANTAWA:

BAYANI: ((shafi na 67))

1. Dalibi zai karanta harafin farko tareda wasalinsa (ت) sa'annan ya sake karanto harafin na farko tareda harafin madda (ث), sa'annan sai ya karanta harafi na uku da wasalinsa (ب), daga nan, sai ya karanta kalmar baki dayanta (ثَب).
2. Haka dai dalibin zai ci gaba da karantawa a cikin duk misalan darasin kamar yanda aka bayyana.

ALMADDU-
DABI'E

ا

Misallan Almaddu-dfabi'e
a cikin harafin Alif

رَانَ	خَافَ	تَابَ
قَامَ	عَادَ	طَافَ

و

Misallan Almaddu-dfabi'e
a cikin harafin Wawun

سُورَةٌ	رَسُولٌ	أَعُوذُ
هُودٍ	غَفُورٌ	شَكُورٌ

ي

Misallan Almaddu-dfabi'e
a cikin harafin Ya'un

شَدِيدٌ	دِينٍ	خَيْرٌ
مُبِينٌ	قَدِيرٌ	عَيْشَةٌ

BABI NA TAKWAS

**ALIF DAKE ZUWA BAYAN
WAWUL JAMA'A**

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah dalibi
zai kasance yana iya:**

- Gane Alif wanda yake zuwa bayan wawul Aljama'a.

TAMBIHI GA MALAMI

Alif dake zuwa bayan wawul-jama'a: shine alif wanda yake kasancewa a farshe lamirin aiki. Misali: (صَلُّوا).

Sababin rubuta alif bayan wawul-jama'a shine; don a bayyana cewa ita wannan Wawun din Wawul Aljama'a ce, amma idan Wawun din bata jama'a ce ba: ba'a rubuta harafin Alif a bayanta, misali: (أَرْجُو).

YANDA AKE KARANTAWA:

BAYANI (Shafi na 71):

1. Dailibi yabi hanyar data gabata a cikin karanta misalan wannan darasin.
2. Alif datake kasancewa bayan Wawul Aljama'a: Ana rubuta ta amma ba'a karanta ta a kowane hali.

وا

Alif bayan wawul-
jamaa'ah

تَوَاصَوْا

أَمِرُوا

ذَاقُوا

جَابُوا

زَاعُوا

رَضُوا

قُوا

فَتَنُوا

مَرُّوا

كَلُّوا

يَتَّخِذُوا

نُهُوا

BABI NA TARA

TAKURI

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah
dalibi zai wayi gari yana iya:**

- Gane Takuri.
- karanta Takuri a lokacin wucewa da tsayawa da kyau.

**TAMBIHI
GA MALAMI**

Takuri: : ita ce harafin Ta'un dake zuwa a karshen kalma, ana rubuta ta kamar harafin Ha'un wacce take zuwa a gefe, kuma tanda digo guda biyu a samanta, (آ - ا) kuma ana karanta ta a matsayin Ta'un yayin sadarwa, amma kuma ana karanta ta Ha'un lokacin wucewa.

YANDA AKE KARANTAWA:

BAYANI (Shafi na 75).

1. Dalibi zai ci gaba da karanta misalai a cikin wannan darasin kamar yanda ya gabata.
2. Dalibi zai karanta Takuri kamar yanda akeyi lokacin sadarwa, kuma ya karanta ta kamar yanda akeyi a yayin tsayawa.

Yayin sadarwa: za'a karanta ta da wasalinta.

A yayin tsayawa: Za'a karanta ta da dauri.

TAKURI

عِنْدَ الْوَقْفِ	عِنْدَ الْوَصْلِ
عَالِيَهُ	عَالِيَةٍ
فِيهِ	فِيَةٍ

Misallan
Takuri

تِسْعَةٌ	بَرَرَةٌ
زَجْرَةٌ	رِحْلَةٌ
صُورَةٌ	سَفْرَةٌ
قِسْمَةٌ	فِتْنَةٌ
نِعْمَةٌ	لَيْلَةٌ

BABI NA GOMA

ALLAMUL-KAMARIYYAH DA ALLAMUSH-SHAMSIYYAH

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah
dalibi zai wayi gari yana iya:**

- Banbancewa tsakanin allaam-alkamariyyah da allaam-ashshamsiyyah.
- Karanta Allamu alkamariyyah da kuma allamush-shamsiyyah da kyau.

**TAMBIHI
GA MALAMI**

Allamul-kamariyyah: itace lamun wacce Alhamzatul-wasli ta gabaceta a farkon kalma, kuma ita wannan lamun dīn ana rubuta ta kuma ana karanta ta.

Allamush-shamsiyyah: a itace Lamun wacce Alhamzatul wasli ta gabaceta a farkon kalma, kuma ita wannan Lamun dīn ana rubuta ta amma ba'a karanta ta.

**Ya zaka gane Al-Alamul Al- kamariyyah da kuma Allamush-shamsiyyah?
kafin harafin kalmar ka saka harafin Wawun:**

Idan ka iya karanta Lamun dīn; to, wannan Kamariyyah ce.

Idan kuma baka karanta Lamun dīn ba; to, wannan Ash-shamsiyyah ce.

YANDA AKE KARANTAWA:

BAYANIN DARASI NA FARKO (Shafi na 79).

1. Idan ba harafin daya gabaci Alhamzatu Alwasli wacce tazo kafin Al-lamu Alkamariyyah: Za'a karanta ta a matsayin hamzatul-wasli mai wasali sama tareda lamun mai dāuri (أَلْ).
2. Idan kuma akwai harafin daya gabaci Alhamzatu Alwasli : A nan ba Za'a karanta ta Hamzatul Al-wasli ba, sai dai za'a haɗe harafin daya zo kafinta da Lamun mai dāuri (وَأْ).
3. Kamar haka dālibi zai ci gaba da karantawa a cikin sauran misalan dake cikin darasin.

BAYANIN DARASI NA BIYU ((Shafi na 80)).

1. Idan Alhamzatu Alwasli wacce take kafin Allamush-shamsiyyah taka kasance ba wani harafi daya gabaceta: A nan za'a karanta Hazatul-wasli ne da wasali sama tareda harafi mai shadda wanda yake bayan harafin Lamun, kuma sai a shafe Lamun dīn a lokacin karantawa: Misali, kalmar (السَّمَاءُ) za'a karanta ta: (أَسْمَاءُ).
2. Amma idan wani harafi ya gabaci alhamzatul-wasli wacce take kafin Allamush-shamsiyyah: A nan, za'a karanta wannan harafin tareda harafi mai shadda wanda yake bayan harafin lamun, kuma a goge Alhamzatul Alwasli da Lamun a lokacin karantawa; misali kalmar: (وَالسَّمَاءُ) za'a karanta ta (وَسَّمَاءُ).
3. Kamar haka dālibi zai ci gaba da karantawa a cikin sauran misalan dake cikin darasin.

TAMBIHI:

1. Idan harafin Lamun ya zo kafin Allamul-kamariyyah da kuma allamush-shamsiyyah: A nan, za'a shafe hamzatul- wasli a wurin karantawa da rubutawa, misali kalmar (لِلْقَمَرِ), da kuma misalin kalmar (لِلنَّاسِ).
2. Idan allamush-shamsiyya wacce harafin lamun ya gabaceta ta shiga a cikin kalma wacce take farawa da harafin Lamun: a nan, za'a safe allamush-shamsiyya tareda hamzatul alwasli lokacin karantawa da rubutawa duka, misalin kalmar: (لِللِّسَانِ).

DARASI NA FARKO
ALLAMUL- KAMARIYYAH

وَالْعَصْرِ

الْعَصْرِ

وَالْقَلَمِ

الْقَلَمِ

Misallan

Al-lamul kamariya

الْجَمْعِ

وَالْبَحْرِ

وَالْخَيْلِ

وَالْحَمْدُ

وَالْفَجْرِ

الْغَضَبِ

الْمُلْكِ

الْكَرْبِ

الْيَمِينِ

الْوَعْدِ

DARASI NA FARKO
ALLAMUSH-SHAMSIYYAH

وَالرُّوحُ

الرُّوحُ

وَالضُّحَى

الضُّحَى

Misallan

Allamush-shamsiyyah

الثَّابِتِ

التَّغَابِنِ

الذَّهَبِ

الدُّعَاءِ

الشَّمَالِ

وَالسَّاعَةِ

وَالطُّورِ

الصَّمَدِ

النُّورِ

وَالظَّاهِرِ

BABI NA GOMA SHA DAYA

KARATUN KALMOMI

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah
ɗalibi zai wayi gari yana iya:**

- Karanta kalmomi da jumloli da maganganu da kyau.

TAMBIHI GA MALAMI

YANDA AKE KARANTAWA:

BAYANIN DARASI NA FARKO DA NA BIYU DA NA UKU DA NA HUDU DA NA BIYAR (Shafi na 83, 84, 85, 86, 87).

1. Dalibi zai karanta kalmar farko kamar yanda akayi bayani a darussan dasuka gabata.
2. Sai dalibin ya karanta kalma ta biyu kamar yanda akayi bayani a darussan dasuka gabata.
3. Idan misalin ya kunshi kalmomi biyu ne kacal, sai dalibin ya karanto kalmomin biyu baki daya.
4. Idan kuma misalin ya kunshi kalmomi uku ne, sai ya haɗe kalmar farko da ta biyu, sa'annan ya haɗe ta biyu da ta uku, sai kuma ya mai-maita misalin ya karanta kalmomin baki daya.
5. Idan kuma misalin ya kunshi kalmomi huɗu ne, sai ya haɗe ta farko da ta biyu, ya haɗe ta uku da ta huɗu, sa'annan sai ya karanto misalin baki daya.
6. Haka zai ci gaba da tafiya akai a cikin misalan da suka kunshi sama da kalmomi huɗu, kuma na lura da ma'anonin kalmomin lokacin haɗesu.

TAMBIHI:

1. Idan Madda tazo bayan harafi mai wasali a farshen kalma, kuma harafi mai dauri yazo bayansa a kalma ta biyu: A nan, za'a shafe na farko daga cikinsu a karantawa a lokacin wucewa.
Misalin hakan : (وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ), Mimun harafi ne mai wasali kuma bayansa akwai haruffa biyu masu dauri, -wato haruffan: Wawun da Swadun:- A nan za'a shafe Wawun sai aka karanta kamar haka: (وَأَقِيمُصَلَاةً), amma shi harafin alif dake bayan wawul-jama'a, da hamzatul-wasli, da kuma allamush-shamsiyah: duk baza'a karanta su ba a lokacin wucewa.
 Haka nan misalin kalmar (ذَا الْقُرْبَى), harafin zhalun a cikinta harafi ne mai wasali, kuma a bayansa akwai haruffa biyu masu dauri, wato haruffan alif da kuma allamul-kamariyyah:- a nan, za'a shafe alif, sai a karanta ta (ذَلْفَرَبِي), amma ita hamzatul-wasli ba'a karanta ta a lokacin wucewa.
2. Kalmar: (اللَّهِ), ana rubuta ta ne ba tareda alif ba a bayan lamun mai shadda; saboda yawan amfani da kalmar da akeyi. Kuma ana karanta ta (الْأَلَاءَ).
3. Kalmar (إِلَهَ) Ana rubuta ta batareda Harfin alif ba a bayan Lamun; saboda yawan amfani da akeyi da kalmar, don haka ana karanta ta (الْإِلَهِ).
4. Kalmar (الرَّحْمَنَ) ana rubuta ta ne batareda harafin alif ba a bayan mimun ba; saboda yawan amfani da akeyi da kalmar, kuma ana karanta ta (الرَّحْمَانَ).

DARASI NA DAYA
Misallan **karatun kalmomi biyu**

اللَّهُ رَبِّي

الإِسْلَامُ دِينِي

مُحَمَّدٌ نَبِيِّ

الْحَيِّ الْقَيُّومُ

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

الدِّينِ النَّصِيحَةُ

وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

DARASI NA BIYU
Misalan **Karatun kalmomi uku**

اللَّهُ فِي السَّمَاءِ

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ

أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

DARASI NA UKU

Misalan **Karatun kalmomi huɗu**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

وَأَتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ

DARASI NA HUDU
Misallan **karatun Jumla**

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

DARASI NA BIYAR

Misalan **Karatun magana mai tsayi**

الإِسْلَامُ: أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،
وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ،
وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ،
وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا

الإِيْمَانُ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ،
وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ،
وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ

الإِحْسَانُ: أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ،
فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ

BABI NA GOMA SHA BIYU

YAREN DA AKE AMFANI DASHI WURIN RUBUTA ALKUR'ANI.

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah
dalibi zai kasance yana iya:**

- Gane wasu yarukan da ake amfani dasu wurin rubutun Alkur'ani
 - Banbancewa tsakanin rubutun Alkur'ani na Al-Rasmul Al-Uthmaniy da kuma rubutu na zamani.
-

TAMBIHI

Rubutun da ake amfani dashi wurin rubuta Alkur'ani -Al-rasmul Al-uthmaniy- ya banbanta da rubutun zamani a cikin wasu kalmomi da wasulla.

TAMBIHI GA MALAMI

Kan yār karamar ha'un (ح) yana nuni ne zuwa ga cewa wannan harafin mai dauri ne, don haka za'a karanta sā kamar yanda aka bayyana a darasin dauri

kan yār karamar Swadun dake zuwa a saman Hamzatul Al-wasli (أ) tana nuni ne zuwa ga cewa wannan Hamzatul Alwasli ce, kuma za'a karanta ta kamar yanda aka bayyana a Darasin Hamzatul Alwasli.

Alamar Madda (و) tana nuni cewa harafin yanada Madda mai tsayi dōriya akan Al-maddu Al-dābi'i.

Idan Hamza tazo sa'annan alif ya biyota a baya (ء), za'a karanta ta (آ) kuma ana kiranta da suna maddu badalin, kuma ana karanta ta kamar yanda aka bayyana a babin al-maddul ad-dābi'I

Zuwan wani dān harafi karami daga cikin haruffan almaddud-dābi'i bayan babban harafi (و - ه - ه - ه), yana nuni ne ga cewa za'a karanta su ne a tare, kuma za'a karanta shi ne kamar yanda aka bayyana a babin almadud-dābi'e.

Zuwan dān harafin alif (و) a saman babban harafi ko harafin Sinun karami a saman harafi (ص) yana nuna cewa za'a karanta karamin harafin ne anan. kuma ba buƙatar karanta babban harafin anan.

Zuwan wata zagayayyar alama mai tsayi akan harafin alif (ي) tana nuni ne ga cewa ana karanta wannan alif dīn ne a lokacin tsayawa, amma ida za'a wuce ba'a karanta shi.

Zagayayyar alama dake zuwa saman dāya daga cikin haruffan illa wato: (- أ - ي - و): tana nuni ne ga cewa ba'a karanta wannan harafin.

TAMBIHI:

Dalibi zai ci gaba da karanta misalai, kamar yanda aka bayyana a cikin darussan da suka gabata.

FA'IDA: A cikin rubutun Alkur'ani ana rubuta harafin ya'un ne ba tareda dīgo biyu ba a kasa (ي).

Kuma ana banbancewa ne tsakaninta da aliful-maƙsura kamar haka:

1. Idan ta kasance mai wasali sama ce kamar (نَسِي), ko mai wasali kasa ce kamar (يُحِي), ko mai rufu'a ce kamar (الْبَيْتِي), ko a samanta akwai kan harafin Ha'un karami, to (أَتِي), Ya'un ce.
2. Amma idan ta kasance ba tada kowane wasali kuma ba alamar karamin kan harafin Ha'un akanta; A nan sai a duba wasullan harruffan dake kafinta: idan abinda yake gabaninta ya kasance harafi ne mai wasali kasa; wannan ya nuna cewa Ya'un ce, misali (عِبَادِي) idan kuma abinda ya zo kafinta harafi ne mai wasali sama; wannan ya nuna cewa alif maƙsura ce, misali:(الْهُدَى).

DARASI NA FARKO KAN HA'UN KARAMA

Misallan Ha'un yâr karama

طَلَعُ

خَلْفُ

حَبْلُ

وَجْهٍ

نَحْنُ

قَبْلُ

DARASI NA BIYU KAN SWADUN KARAMA

Misalan Kan swadun
karama

وَالشَّجَرِ

وَالتِّينِ

وَالْبَلَدِ

النَّاسِ

وَالطَّارِقِ

الصَّيْفِ

ـ

DARASI NA UKU ALAMAR MADDAH

ـ

Misallan Alamar
Maddah

جَاءَ الضَّالِّينَ فِدَاءً
قُرُوءٍ مَائِدَةً هَوُوءًا

آ

DARASI NA HUDU ALHAMZAH BAYAN ALIF

آ

Misallan Alhamzah
bayan Alif

YANDA AKE
KARANTA SHI

TSARIN RUBUTUN
RASMUL-UTHMANIYY

وَاتِ

وَعَاتِ

آدَمُ

عَادَمُ

آمَنُوا

عَامَنُوا

الْقُرْآنُ

الْقُرْءَانُ

ا و ے

DARASI NA BIYAR HARAFI KARAMI BAYAN BABBAN HARAFI

ا

Misallan Alif karami

ذَالِكَ لَكِنَّ مَلَائِكَةً
هَذَا وَعَدْنَا يَا أَيُّهَا

و

Misallan Wawun
karami

بَعْدَهُ وَحَمَلُهُ وَدَاوُدَ
كَأَنَّهُ وَنِعْمَتَهُ وَعَدَهُ

ے

Misallan Ya'un
karama

دُونِهِ رَحْمَتِهِ سَبِيلِهِ
طَعَامِهِ ظَهْرِهِ وَرَائِهِ

DARASI NA SHIDA
ALIF KARAMI/KO SINUN KARAMI A KAN BABBAN HARAFI

ا - س

Misalan
Harafi karami akan harafi Babba

الصَّلَاةُ الزَّكَاةُ الْحَيَاةُ
يَبْصُطُ مَوْلَاهُ كَمِشْكُوتٍ

0

DARASI NA BAKWAI
ZAGAYE MAI TSAWO SAMA

0

Misalan
Zagaye mai tsawo a sama

السَّبِيلَا الرَّسُولَا أَنَا
لَكِنَّا قَوَارِيرَا الظُّنُونَا

DARASI NA TAKWAS
ZAGAYEN ZANE

Misallan

Zagayayyen zane

قَالُوا

ثَمُودًا

أَوْلَآئِكَ

يَتْلُوا

نَبَأِي

مِائَةً

BABI NA GOMA SHA UKU

LAMBOBI

MANUFOFI

**Bayan kammala wannan babin, da izinin Allah
ɗalibi zai wayi gari yana iya:**

- Karanta lambobi da kyau.

**TAMBIHI
GA MALAMI**

Dalibi zai karanta lambobi kamar haka:

Ithnaan	٢	Wahid	١	Sifr	٠
Khamsah	٥	Arba'ah	٤	Thalathah	٣
Thamaniyyah	٨	Sab'ah	٧	Sittah	٦
Ahada Ashar	١١	Asharah	١٠	Tis'ah	٩
Arba'ata Ashar	١٤	Thalatha ta Ashar	١٣	Ithnaa Ashar	١٢
Saba'ata Ashar	١٧	Sitatta Ashar	١٦	Khamsat a Ashar	١٥
Esh'ruun	٢٠	Tis'ata Ashar	١٩	Thamaniya ta Ashar	١٨

LAMBOBI

٢	2	١	1	٠	0
٥	5	٤	4	٣	3
٨	8	٧	7	٦	6
١١	11	١٠	10	٩	9
١٤	14	١٣	13	١٢	12
١٧	17	١٦	16	١٥	15
٢٠	20	١٩	19	١٨	18

ABUBWAN DAKE CIKI

Gabatarwa.....5

Aikin danayi a cikin.....6

Ababenda Alka'idatul-madaniyyah ta yi fice dasu.....8

Manufofin Alka'idatul-madaniyyah.....9

Taswirar bayanin tsarin karatu.....10

Shimfida.....11

BABI NA FARKO: **Bakaken haruffan Larabci**.....13

BABI NA BIYU: **Haruffa tareda wasulla da dauri**.....21

BABI NA UKU: **Haruffa tareda Wasulla biyu**.....35

BABI NA HUDU: **Haruffa tareda shaddah da wasulla**.....43

BABI NA BIYAR: **Haruffa tareda shaddah da wasulla biyu**51

BABI NA SHIDA: **Hanzatul Al-kad'i da Hamzatul-wasl**.....61

BABI NA BAKWAI: **Almaddu-dfabi'e**.....65

BABI NA TAKWAS: **Alif bayan wawul-jama'a**.....69

BABI NA TARA: **Takuri**.....73

BABI NA GOMA: **Allamul-kamariyyah Allamush-shamssiyah**.....77

BABI NA GOMA SHA DAYA: **Karatun Kalmomi**.....81

BABI NA GOMA SHA BIYU: **Yaren alamomin da ake amfani dasu wurin rubutun Alkur'ani**.....89

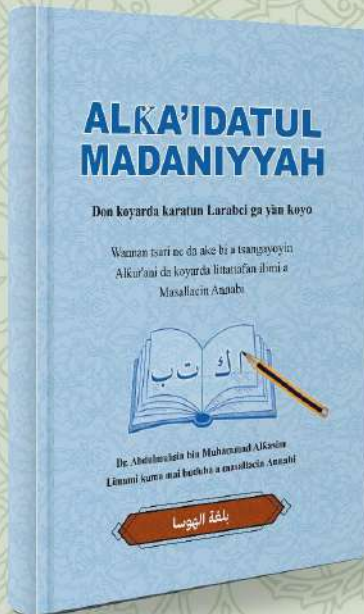
BABI NA GOMA SHA UKU: **Lambobi**.....97

ABUBUWAN DAKE CIKI.....100

Mu'assasar dalibul ilmi domin yadawa da kuma rabawa.

00966506090448

na sakewar mu

ALKA'IDATUL MADANIYYAH

- Mafi sauki kuma mafi gajartar hanya ga koyan karatu da harshen larabci.
- Ta dace da yara da kuma manya.
- Ta ginu ne kan wasu ginshikai na ilimi tare da saukin usulubinta.
- Ta banbanta ne da yawan misalai da saukin su.
- Tana tafiya tare da fasahar zamani, domin tana da manhajar na'ura.
- Tana taimakawa kan sauraro da karatu ingantacce.
- Littafi mai zaman kansa, domin koyan rubutu, yana biye da ita.
- Ana samu fadakarwa cikinta ga masu koyarwa wanda yake taimaka musu kan sanin ingantacciyar hanya wajen koyarwa.